

Bruxelles, den 16.3.2016
COM(2016) 155 final

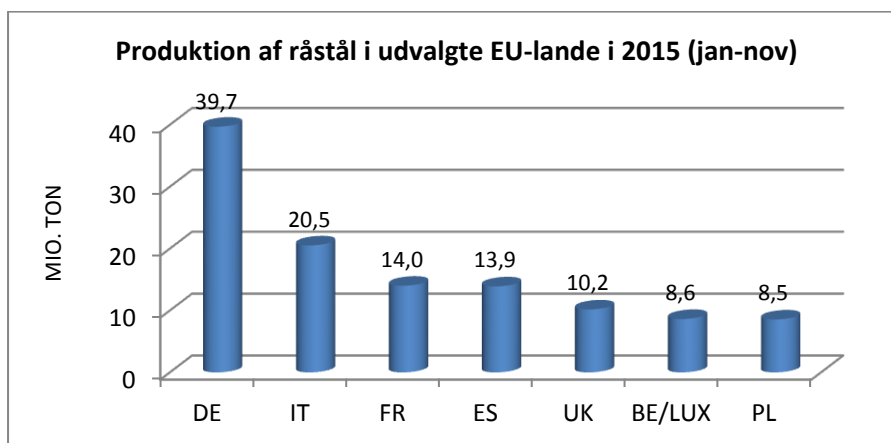
**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE
UDVALG, REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK**

Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa

1. EUROPAS STÅLINDUSTRI OG DENS STØRSTE UDFORDRINGER

Et robust industrigrundlag er afgørende for Europas økonomiske vækst samt for at bevare holdbare jobs og vores konkurrenceevne på verdensmarkederne.

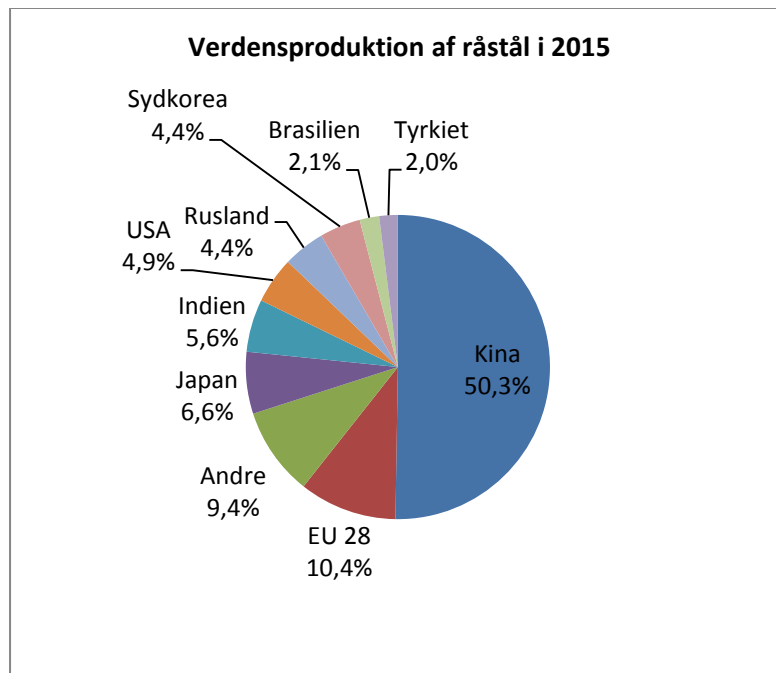
En stærk stålsektor danner grundlaget for mange industrielle værdikæder. Med en årlig omsætning¹ på 166 mia. EUR tegner stålindustrien i Europa sig for 1,3 % af EU's BNP. I 2015 tegnede den sig for 328 000 direkte jobs og endnu flere afledte jobs. Den europæiske stålindustri er kendetegnet ved moderne, energi- og CO₂-effektive anlæg, der med udgangspunkt i et enestående F&U-netværk fremstiller produkter med høj merværdi eller nicheprodukter til verdensmarkedet. Den Europæiske Union er næst efter Kina den største stålproducent og producerer i gennemsnit 170 millioner ton råstål om året. Den europæiske stålindustri er stadig verdensførende inden for det yderst teknologisk specialiserede produktsegment.

Til trods for det store potentiale er Europas konkurrencedygtighed på det globale stålmarked aftaget i de seneste år. Selv om den globale efterspørgsel blev holdt oppe efter den økonomiske og finansielle krise, har den økonomiske afmatning i Kina og andre vækstøkonomier haft negative konsekvenser for den globale efterspørgsel på stål siden 2014. Der har desuden været en dramatisk stigning i ledig produktionskapacitet i visse tredjelande, navnlig i Kina. Her alene anslås overkapaciteten til 350 millioner ton², hvilket er knap halvdelen af EU's årlige produktion.

¹ 2014.

² Forskellen mellem OECD's kapacitetstal (2015) og den aktuelle stålproduktion (World Steel Association, 2015).

Den overskydende stålproduktion har på det seneste ført til markante stigninger i eksporten, som har destabiliseret de globale stålmarkeder og presset priserne på stål i bund verden over. EU's import af stål fra Kina er steget kraftigt i de sidste tre år. Markedspriserne på visse stålprodukter styrtede med op til 40 % på grund af de kraftigt stigende mængder. Nogle tredjelande har reageret ved at indføre handelsrestriktioner og andre former for handelsbarrierer. Overkapaciteten har desuden ført til en hidtil uset bølge af illoyal handelspraksis, som har skabt ulige globale konkurrencevilkår. Disse former for handelspraksis kan vælte en uforholdsmæssigt stor del af byrden som følge af den globale overkapacitet over på de europæiske producenter og deres medarbejdere. Alene i 2015 og begyndelsen af 2016 så Kommissionen sig nødsaget til at indlede ti nye undersøgelser af påstået illoyal handelspraksis relateret til stålsektoren.

Alle disse forhold giver anledning til en yderligere række udfordringer på lang sigt, som kræver en stærk reaktion på EU-plan for at hjælpe stålsektoren med at tilpasse sig, innovere og udnytte sit potentiale hvad angår kvalitet, banebrydende teknologi og højt kvalificeret arbejdskraft. Det kræver, at industrien, medlemsstaterne og EU-institutionerne står sammen om en fælles løsning.

2. UDFORDRINGER OG LØSNINGER

Der er brug for både kortsigtede og langsigtede foranstaltninger som reaktion på denne udvikling. Der er allerede truffet forskellige foranstaltninger, men det kræver en fortsat og øget fælles indsats at sikre en passende og hurtigere reaktion på de forskellige udfordringer. Der bør gøres bedst mulig brug af alle de instrumenter, vi råder over i EU og på nationalt plan til at hjælpe sektoren og bringe den ind på en moderniseringskurs.

Situationen i den europæiske stålindustri står højt på Kommissionens dagsorden. I februar 2016 afholdt Kommissionen derfor en konference på højt plan om energiintensive industrier med henblik på at gøre status over de foranstaltninger, der er truffet i den nuværende situation, bl.a. gennemførelsen af handlingsplanen for stålindustrien fra 2013³. Emnet blev desuden drøftet på møderne i Rådet (konkurrenceevne) i november 2015 og februar 2016 samt i Europa-Parlamentet i forbindelse med dets beslutning om udviklingen af en bæredygtig europæisk industri for uædle metaller⁴ i december 2015. Gruppen på højt plan om energiintensive industrier udgør et forum for drøftelser mellem alle de relevante interessenter.

Kommissionen er i færd med at gennemføre og styrke foranstaltninger, som umiddelbart kan hjælpe med at lette presset på sektoren og genindføre fair konkurrencevilkår. Men det kræver en fælles indsats at gå endnu længere. Kortsigtede foranstaltninger er ikke tilstrækkelige til i sig selv at sikre konkurrenceevnen og bæredygtigheden af de energiintensive industrier, såsom stålindustrien, på lang sigt. Deres fremtid afhænger af deres evne til at træde ind i en moderne verden og være innovative. Den hidtidige indsats har båret frugt ved at gøre EU's stålindustri mere dynamisk, innovativ og kundeorienteret. Der skal støttes op om dette arbejde, og indsatsen skal optrappes, hvis vi skal kunne håndtere de aktuelle udfordringer.

EU og dens medlemsstater kan hjælpe stålindustrien og andre energiintensive industrier ved at fremme investeringer og skabe velfungerende rammer for erhvervslivet. Kommissionens stærke fokus på vækst og beskæftigelse såvel som dens strategiske initiativer såsom investeringsplanen og kapitalmarkedsunionen, strategien for det indre marked, strategien for det digitale indre marked, energiunionen og den cirkulære økonomi bidrager alle til opfyldelsen af dette mål. Derudover findes der en række EU-finansieringsinstrumenter, som kan bidrage til gennemførelsen af nødvendige reformer og mindske de problemer, der måtte opstå i forbindelse med den uundgåelige omstilling af industrien for uædle metaller. Disse bør udnyttes hurtigere og i bredest muligt omfang.

A. EN EFFEKTIV OG ANSVARLIG HANDELSPOLITIK

Fælles handling for at styrke vores forsvar mod illoyal handelspraksis

Kommissionen har indført et rekordstort antal defensive handelsforanstaltninger til at imødegå de negative konsekvenser af dumping for den europæiske stålindustri. Vores indsats kan imidlertid gøres endnu mere effektiv og virksom og fremskyndes yderligere, hvis medlemsstaterne bakker op om Kommissionens indsats.

Nuværende foranstaltninger til at styrke beskyttelsen af handelen

Antallet af defensive handelsforanstaltninger mod stålprodukter er nu oppe på i alt 37, hvoraf 16 er rettet mod import fra Kina. Tempoet for vedtagelsen af foranstaltninger er steget, idet der blev indført fem foranstaltninger i 2014 og syv i 2015. Kommissionen har desuden mobiliseret andre redskaber og indleder f.eks. nu undersøgelser på grundlag af en trussel om

³ COM(2013) 407.

⁴ P8_TA(2015)0460/A8-0309/2015.

skade. Kommissionen sørger desuden for at lette presset på industrien, længe inden der indføres midlertidige foranstaltninger. Det gør den ved at registrere importen, før der vedtages midlertidige foranstaltninger, hvilket giver den mulighed for at pålægge endelig dumpingtold med tilbagevirkende kraft tre måneder før vedtagelsen af midlertidige foranstaltninger, forudsat at de retlige betingelser herfor er opfyldt.

Yderligere bestræbelser på at fremskynde processen

Kommissionen vil straks udnytte de disponible margener til yderligere at fremskynde vedtagelsen af midlertidige foranstaltninger. For eksempel er det i dag gældende praksis at høre medlemsstaterne i udvalget, før der træffes midlertidige foranstaltninger, men der er mulighed for i højere grad at afholde skriftlige høringer. I særligt hastende tilfælde kan der desuden indføres midlertidige foranstaltninger efter at have underrettet medlemsstaterne herom. Kommissionen vil søge at optimere sine interne procedurer, være mere striks i sin behandling af anmodninger om fristudsættelse for besvarelse af spørgeskemaer og, hvor det er muligt, strømline høringerne ved at gruppere dem. Det vil kunne fremskynde den overordnede procedure med mindst en måned.

Modernisering af de defensive handelsinstrumenter

- For yderligere at effektivisere EU's indsats og gøre den mere virkningsfuld er det nødvendigt at modernisere vores defensive handelsinstrumenter, og Kommissionen fremlagde allerede for tre år siden en omfattende pakke med henblik herpå⁵. Europa-Parlamentet vedtog sin betænkning ved førstebehandlingen. Medlemsstaterne har derimod indtil videre forhindret den videre behandling af pakken i Rådet. Det er nu på høje tid at følge ord op med handling og hurtigt vedtage moderniseringspakken.
- De seneste erfaringer viser desuden, at det bør overvejes at foretage yderligere reformer med udgangspunkt i den interinstitutionelle debat og den seneste udvikling. For eksempel bør rationalet bag fjernelsen af reglen om den laveste told også anvendes i stålsektoren og mere generelt i de situationer, hvor markedet i eksportlandet er udsat for betydelige forvridninger. Desuden kunne det i forbindelse med beregningen af skadesmargenen være relevant at fastsætte målfortjenesten bedre for at sikre, at skaden fjernes effektivt.
- Der kan og bør træffes yderligere foranstaltninger, som kræver en ændring af grundforordningerne⁶. For eksempel bør de mellemliggende frister tilpasses, bl.a. når det drejer sig om prøveudtagning blandt de interesserede parter eller parternes reaktion

⁵ I forhold til andre jurisdiktioner er EU's defensive handelsinstrumenter baseret på en inddragelse af medlemsstaterne i centrale faser i undersøgelsen. Kommissionen skal bl.a. gennemføre en fyldestgørende analyse af EU's interesser og foretage grundige beregninger af skaden med henblik på anvendelsen af reglen om den laveste told. Ifølge reglen om den laveste told svarer antidumpingtolden til dumpingmargenen eller skadesmargenen, afhængigt af hvad der er lavest, og medfører således en lavere afgift. Denne praksis er obligatorisk efter EU's antidumpingregler, hvorimod den blot anbefales efter WTO's regler. Reglen om den laveste told anvendes ikke af de af EU's handelspartnere, der befinder sig i en tilsvarende situation.

⁶ Jf. Kommissionens retningslinjer for bedre lovgivning (SWD(2015) 111).

på de vigtigste kendsgerninger og betragtninger. Desuden bør høringen af medlemsstaterne strømlines betydeligt. Det vil kunne fremskynde den overordnede procedure med op til to måneder⁷.

- Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigst muligt at indgå i samarbejdet, og den er parat til hurtigt at fremsætte de yderligere reformforslag, der er nævnt ovenfor.

I lyset af den aktuelle situation og spørgsmålets vigtighed vil Kommissionen desuden foreslå indførelsen af et system for forudgående tilsyn med stålprodukter. EU's beskyttelsesinstrument indeholder allerede forudgående tilsynsforanstaltninger, som bygger på en automatisk importlicensordning. Disse kan indføres, når udviklingen i importen truer med at skade producenterne i EU.

Endelig kan interesserede parter som led i en igangværende offentlig høring give deres input til nogle af elementerne af EU's handelsbeskyttelsessystem. Da nogle af bestemmelserne i Kinas protokol om tiltrædelse af WTO snart udløber, er Kommissionen i færd med at undersøge om, og i givet fald hvordan, EU bør ændre sin behandling af Kina i forbindelse med antidumpingundersøgelser efter december 2016. Kommissionen vil foretage en udførlig konsekvensanalyse og konsultere andre interesserede parter om spørgsmålet, før den indtager et standpunkt. I konsekvensanalysen vil der blive set nøje på de potentielle økonomiske og sociale konsekvenser af enhver ændring af behandlingen af Kina, med særligt fokus på jobs og under hensyntagen til forskelle mellem de forskellige medlemsstater. Den offentlige høring, der blev indledt i februar 2016, har til formål at indsamle interessenternes input vedrørende de forskellige muligheder, som Kommissionen har præsenteret. Kommissionen mener klart, at der ikke kan træffes en beslutning i den forbindelse uden betydelige overgangsperioder og afhjælpende foranstaltninger.

At håndtere årsagerne til den globale overkapacitet

Foruden foranstaltninger til at afbøde konsekvenserne af den globale overkapacitet arbejder Kommissionen på at gøre noget ved de underliggende årsager til problemet sammen med vores vigtigste partnere. Et globalt problem kræver en global løsning.

Kommissionen arbejder sammen med sine vigtigste partnere i forskellige fora for at genskabe lige konkurrencevilkår på globalt plan.

- Kommissionen har på bilateralt plan aftalt møder i kontaktgruppen vedrørende stålspørgsmål med Kina, Japan, Indien, Rusland, Tyrkiet og USA. Kontaktgruppens møde med Japan og Kina fandt sted henholdsvis den 8. og 10. marts 2016. På disse møder fremhævede Kommissionen specifikt spørgsmålet om overkapacitet. Kommissionen vil styrke og forøge antallet af møder med nogle af vores vigtigste handelspartnere inden for stål, navnlig Kina.

⁷ Hvis dette mål nås, vil EU i højere grad kunne indføre defensive handelsforanstaltninger med samme hastighed som andre jurisdiktioner, til trods for at man er underlagt en mere krævende og kompleks retlig ramme. Dette kan dog kun opnås med aktiv støtte fra medlemsstaterne og industrien.

- På multilateralt plan spiller Kommissionen en aktiv rolle i OECD's stålkommité. Efter at EU og andre ligesindede lande på det seneste møde gav udtryk for betænkeligheder vedrørende overkapacitet, navnlig i Kina, vil komitéen nu organisere et symposium på højt plan, hvor der vil blive set nærmere på udfordringen med at reducere overkapacitet gennem en strukturel tilpasning.
- Inden for WTO vil EU minde Kina om nødvendigheden af at håndhæve sine forpligtelser i henhold til WTO-reglerne vedrørende gennemsigtighed og anmeldelse af subsidier. EU vil aktivt rejse spørgsmålet i forbindelse med eksaminationen af Kinas handelspolitik i juni 2016. Kommissionen undersøger Kinas ordninger for subsidier, navnlig i stålsektoren. Den vil benytte alle relevante og forhåndenværende midler og rejse spørgsmålet inden for rammerne af G20, så der kan gøres noget ved overkapaciteten.
- Kommissionen opfordrer tredjelandene til at anvende passende politiske foranstaltninger, som stemmer overens med de nuværende behov på markedet. Kommissionen er i færd med at forhandle om regler for statsejede virksomheders adfærd og støtte i forbindelse med frihandelsaftaler og følger nøje støtteanmeldelserne inden for WTO. I den forbindelse søger Kommissionen også at få indført større disciplin i forbindelse med støtte og statsejede virksomheder som led i forhandlingerne om investeringsaftalen med Kina. Planen om at få indført et afsnit om energi og råstoffer i hver handelsaftale er særlig relevant for stålindustrien og andre energiintensive industrier.

B. DER SKAL INVESTERES I DAG I EN MODERNE OG BÆREDYGTIG STÅLINDUSTRI

Investering i fremtidige løsninger og teknologi til fordel for en mere konkurrencedygtig industri

Stålsektoren står over for udfordringer på længere sigt, som kræver løbende investering i banebrydende teknologi. Flere EU-fonde støtter aktivt stålindustriens modernisering ved at fremme investeringer og bistå udviklingen og anvendelsen af innovation. Disse muligheder bør udnyttes i videst muligt omfang.

Kommissionen arbejder på at sikre, at de eksisterende muligheder effektivt støtter industrien i dens bestræbelser på nyskabelse.

- Den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI)⁸ hjælper med også at få innovation ud i stålsektoren ved at dække de øgede finansieringsrisici i forbindelse med innovative projekter. EFSI yder fleksibel støtte til konkrete projekter ved at afhjælpe markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold. Projektpromotorerne kan

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015 om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013 — Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1).

desuden få hjælp under investeringsforløbet fra det europæiske centrum for investeringsrådgivning med henblik på at øge kvaliteten af projekterne og tiltrække investeringer. Derudover kan erhvervsprojekter gøres mere synlige over for investorer på den europæiske portal for investeringsprojekter. Et første EIB-lån inden for rammerne af EFSI på 100 mio. EUR hjælper allerede en mellemstor italiensk stålproducent med at tiltrække flere investorer. Der ventes samlet set at blive mobiliseret investeringer på 227 mio. EUR, hvilket vil sætte virksomheden i stand til at modernisere og forbedre sine produkter, processer og miljøresultater og forblive førende på området. Andre industrielle aktører har allerede taget kontakt til rådgivningstjenesten. Andre kan i dag nyde godt af mulighederne under disse nye instrumenter.

- Mulighederne under EFSI supplerer de øvrige EU-fonde såsom Horisont 2020 og strukturfondene og kan og bør kombineres med disse med henblik på en optimal udnyttelse. Der vil blive afsat 44 mia. EUR fra de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) til de prioriterede områder under forsknings- og innovationsstrategierne for intelligent specialisering. Regioner i Tjekkiet, Slovakiet, Spanien, Finland og Sverige har som led i deres prioriteter allerede udnyttet støtten til at modernisere deres stålindustrier. Samarbejdet mellem regioner om stålrelaterede prioriteter giver mulighed for at udveksle erfaringer med politiske løsninger og ny teknologi. Den integrerede strategiske energiteknologiplan, som Kommissionen lancerede i oktober 2015, er med til at styre den eksisterende støtte til forskning og innovation samt politiske tiltag over mod energieffektivitet, bl.a. gennem en mere sofistikeret anvendelse af den finansielle støtte og reguleringsforanstaltninger.
- Horisont 2020 og ESIF hjælper, sammen med forskningsinstitutioner og andre interesserede parter, stålindustrien med at udvikle støtteteknologier inden for ressource- og energieffektivitet langs værdikæden. Moderniseringen i stålsektoren støttes også af Kål- og Stålforsikringsfonden med over 50 mio. EUR om året. Projektet om stålproduktion med ultralavt CO₂-udslip (ULCOS) og dets opfølgningsprojekter samt projekterne finansieret under det offentlig-private partnerskab SPIRE⁹ er gode eksempler herpå.
- Gennem det europæiske innovationspartnerskab om råstoffer samarbejder industrien med de relevante aktører på EU-plan samt på nationalt og lokalt plan med henblik på at fremskynde innovation til at garantere sikker og bæredygtig forsyning af både primære og sekundære råstoffer.

Investering i mennesker

Moderniseringen af den europæiske stålindustri handler om at investere i mennesker og forbedre beskæftigelsesmulighederne.

⁹ Bæredygtig forarbejdningsindustri gennem ressource- og energieffektivitet ("Sustainable Process Industry through Resource and Energy Efficiency").

Som en social markedsøkonomi kan Europa ikke – og ønsker heller ikke – at konkurrere med udgangspunkt i lave lønninger eller ringere arbejdsvilkår og sociale standarder. Europa skal konkurrere på innovation, banebrydende teknologi, prima kvalitet og effektiv produktion. Det kræver alt sammen mennesker med fortrinlige kompetencer. Kun med en veluddannet arbejdskraft er det muligt at oparbejde, drive og fastholde en moderne og konkurrencedygtig stålindustri. Et af de vigtigste aktiver for EU's industri for uædle metaller er at bibeholde den industrielle knowhow og en kvalificeret arbejdskraft, navnlig blandt de unge arbejdstagere. Nødvendigheden af at investere i menneskelige ressourcer vil derfor udgøre selve kernen i den kommende dagsorden for nye kvalifikationer, som vil gavne en lang række økonomiske sektorer, herunder stålindustrien.

I nogle tilfælde kan de strukturelle ændringer føre til arbejdsnedlæggelser. Det har alvorlige sociale følger for de berørte arbejdstagere, deres familier og de områder, de bor i. Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) kan medfinansiere op til 60 % af de samlede omkostninger til beskæftigelsesmæssige foranstaltninger, som hjælper arbejdstagerne med at finde nyt arbejde, i de tilfælde hvor der er foretaget større nedlæggelser af arbejdspladser. Omkring 5 000 arbejdstagere har allerede modtaget EGF-støtte i hele sektoren for uædle metaller, og medlemsstaterne har mulighed for at anmode om yderligere EU-støtte på området.

Det er vigtigt at støtte de arbejdstagere og lokale økonomier, der påvirkes af større flytninger af aktiviteter. EU har derfor udviklet instrumenter, der kan understøtte arbejdstagernes beskæftigelsesegnethed og afbøde de negative sociale følger af en omstrukturering. EU's kvalitetsramme for foregribelse af forandringer og omstruktureringer¹⁰ kan hjælpe med at samle virksomheder, arbejdstagere og deres repræsentanter, arbejdsmarkedsparter og nationale og regionale myndigheder om at arbejde for en fair og socialt ansvarlig forvaltning af forandringer og omstrukturering. Kommissionen vil gennem de relevante udvalg for social dialog inddrage arbejdsmarkedets parter i udarbejdelsen og gennemførelsen af de nødvendige foranstaltninger, f.eks. kortlægning af job- og kvalifikationsbehov eller foranstaltninger til støtte for intern og ekstern mobilitet.

Det er desuden afgørende, at arbejdstagerne informeres og høres i forbindelse med transnationale spørgsmål, både på virksomhedsplan og på EU-plan, for at finde løsninger på problemerne, mindske konflikter og udvikle bedste praksis for at foregribe forandring og forberede og forvalte en omstrukturering korrekt. Derfor er det vigtigt, at medlemsstaterne og de relevante interessenter fuldt ud gennemfører og anvender de redskaber, der findes i EU¹¹, til at tackle udfordringerne i stålindustrien.

¹⁰ COM(2013) 882.

¹¹ Direktiv 2009/38/EF om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller en procedure i fællesskabsvirksomheder og fællesskabskoncerner med henblik på at informere og høre arbejdstagerne, direktiv 2002/14/EF om indførelse af en generel ramme for information og høring af arbejdstagerne i EF, direktiv 2001/23/EF vedrørende varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter, direktiv 98/59/EF af 20. juli 1998 vedrørende kollektive afskedigelser.

EU er også rede til at bistå medlemsstaterne i deres overordnede bestræbelser på at føre en beskæftigelsespolitik, der er møntet på at udstyre de arbejdsløse med de evner og kvalifikationer, som de har brug for for at vende tilbage på arbejdsmarkedet. I 2015 fremsatte Kommissionen et forslag om at forbedre den bistand, der ydes til langtidsledige og at effektivisere beskæftigelsespolitikken. Den Europæiske Socialfond (ESF) har afsat 27 mia. EUR til foranstaltninger inden for uddannelse, videreuddannelse og livslang læring. I 2023 ventes over 10 millioner arbejdsløse at drage fordel af ESF, og 2,9 millioner personer ventes at opnå nye kvalifikationer takket være ESF's intervention. De arbejdstagere, der påvirkes af omstruktureringer, vil sandsynligvis kunne modtage videreuddannelse, omskoling eller opkvalificering med støtte fra EFS som led i regionale eller nationale operationelle programmer. Der kan desuden ydes støtte til investering i kvalifikationer gennem den europæiske fond for strategiske investeringer.

Moderne konkurrenceregler for en stærk europæisk stålsektor

Konkurrencepolitikken er et vigtigt element til støtte for de europæiske stålproducenters langsigtede konkurrenceevne. Kommissionen tilskynder medlemsstaterne til at gøre bedst mulig brug af de moderne EU-statsstøtteregler ved at tilpasse støtten til nationale forhold, prioriteter og begrænsninger, hvilket nu er muligt under den nye ramme.

For at sikre de europæiske producenter lige konkurrencevilkår på internationalt plan arbejder Kommissionen både multilateralt inden for OECD og WTO og bilateralt gennem sine frihandelsaftaler. Den arbejder for at indføre øget gennemsigtighed med hensyn til alle former for subsidier, en høringsmekanisme samt øget disciplin i forbindelse med forbud mod ydelsen af ubegrænsede garantier og omstrukturingsstøtte til ikke-levedygtige selskaber, som er de mest forvridende former for støtte. Det er afgørende, at Europa-Parlamentet og Rådet støtter denne indsats.

EU's statsstøtteregler forhindrer støttekapløb i det indre marked og fremmer fairness over for effektive producenter, som foretager omstruktureringer med egne midler. Statsstøttereglerne har undergået en gennemgribende modernisering. De giver mulighed for at støtte effektive og produktive stålproducenters globale konkurrenceevne. Medlemsstaterne bør fuldt ud udnytte de nye rammer til fordel for stålindustrien. Det gælder navnlig:

- Mere støtte til grænseoverskridende projekter om industriel forskning eller teknologiprojekter af fælles europæisk interesse (IPCEI).
- Statsstøttereglerne for F&U&I tillader, at der ydes offentlig støtte til at anspore energiintensive brugere til at udvikle innovative løsninger, f.eks. teknologi inden for CO₂-opsamling og -anvendelse, og til at lukke gabet i forhold til vores handelspartnere, når det kommer til private udgifter til investering. En del af denne støtte skal ikke anmeldes til Kommissionen. Kommissionen er parat til at bistå de nationale myndigheder med hurtigt at udpege sådanne støtteforanstaltninger.
- Hvad angår de energiintensive industriers energiomkostninger opfordres medlemsstaterne til at yde kompensation for de indirekte finansieringsomkostninger forbundet med støtteordninger til fordel for vedvarende energi.

Ifølge ETS-retningslinjerne har medlemsstaterne under visse betingelser mulighed for at kompensere for de øgede omkostninger til elektricitet, som nogle energiintensive industrier har som følge af ETS-reglerne om elproduktionsanlæg (indirekte ETS-omkostninger). Kommissionens forslag om ændringer af ETS-systemet tilskynder medlemsstaterne til at gøre brug af denne mulighed. Kommissionen er også rede til på anmodning fra de enkelte virksomheder hurtigt at tilbyde ekstra vejledning om konkurrencevurderingen af langfristede kontrakter om energiforsyning.

C. AT FORVANDLE RESSOURCE- OG KLIMAUDFORDRINGERNE TIL MULIGHEDER

Mere konkurrencedygtige energipriser i EU-medlemsstaterne

Det vigtigste for at sikre konkurrencedygtige og bæredygtige energiintensive industrier er at øge indsatsen med at fremme energieffektivitet og konkurrencedygtige energipriser.

I betragtning af det seneste fald i energipriserne bør energiomkostningerne nu spille en mindre rolle i produktionsomkostningerne. Engrospriserne på energi, som er den pris, de energiintensive industrier betaler, ligger nu historisk lavt og svarer til de laveste niveauer i det seneste årti eller lige efter den økonomiske krise¹². Priserne varierer dog stadig rundt om i Europa, ofte på grund af skatter og afgifter, som styres af medlemsstaterne. Der kan stadig konstateres væsentlige forskelle i energipriserne i forhold til handelspartnerne, men de har dog udviklet sig positivt i de seneste måneder, navnlig i forhold til USA. Der kan konstateres en konvergens i de internationale energipriser, og prisdåbet lader til at vende tilbage til niveauet før krisen¹³.

Energipriserne er imidlertid meget volatile og risikerer atter at begynde at stige. For at holde dem nede skal Europa sørge for at begrænse energiforbruget, bl.a. ved at tilskynde til øget energieffektivitet i industrien, og fremme konkurrencedygtige energipriser ved at udnytte potentialet i det indre marked og det regionale samarbejde. For at nå disse mål vil Kommissionen snart fremlægge en række initiativer inden for rammerne af energiunionen, bl.a. forslag om tilrettelæggelsen af elmarkedet, styring, vedvarende energi og energieffektivitet. Rapporten om energipriser og -omkostninger, som Kommissionen agter at fremlægge i løbet af sommeren 2016, vil desuden indeholde en vurdering af

¹² Gaspriserne har nået det laveste niveau i seks år (13 EUR/MWh). Elpriserne er faldet støt, siden de nåede deres højeste i 2012 (66 EUR/MWh). De har nu nået det laveste niveau i 12 år (30 EUR/MWh). Kulpriserne, som er vigtige for stålindustrien, er også faldet betydeligt i de seneste år, og i begyndelsen af 2016 var de faldet til mere end halvdelen af prisen for fem år siden. Endelig har oliepriserne nået det laveste niveau i 12 år.

¹³ Gaspriserne i EU er nu dobbelt så høje (2,1 i januar-februar 2016) som i USA i stedet for fire gange så høje i 2012. Elpriserne i EU ligger omkring 60-70 % over priserne i USA i stedet for dobbelt så højt i 2012. Hvad angår Japan ligger gaspriserne nu en anelse over priserne i EU (1,1 i 2016), mens elpriserne ligger 1,8 gange over priserne i EU.

forudsigeligheden af elpriserne i en periode med store kapitalinvesteringer i energi- og CO₂-effektiv teknologi fra de energiintensive sektors side og yderligere bidrage til øget gennemsigtighed og forståelse af energiomkostningerne. Forskellige EU-finansieringsmuligheder såsom EFSI og ESIF støtter energieffektivitet. For eksempel vil ESIF støtte EU-industriernes energieffektivitet, miljøvenlige produktionsprocesser og ressourceeffektivitet med 5,7 mia. EUR i perioden 2014-2020.

Revision af emissionshandelssystemet (ETS)

Innovation kan hjælpe stålsektoren med at forblive konkurrencedygtig og tilpasse sig den nye virkelighed med klimaændringer.

Lavere CO₂-omkostninger som følge af mindre ambitiøse klimapolitikker giver stadig en lang række tredjelande unfair konkurrencefordele i forhold til deres europæiske konkurrenter. Selv om Parisaftalen ændrer spillereglerne og sender et klart signal til investorerne, virksomhederne og politikerne om, at den globale omstilling til ren energi er kommet for at blive, er der stadig en risiko for ulige konkurrenceforhold. Kommissionen foreslår derfor en ændring af emissionshandelssystemet¹⁴, hvorved de gratis kvoter fordeles således, at de energiintensive industrier, herunder stålsektoren, opnår en passende støtte og at dem, der leverer de bedste resultater, belønnes. Det Europæiske Råds strategiske beslutning om at bevare ordningen med gratis kvoter efter 2020 og de foreslåede bestemmelser om CO₂-lækage skaber den rette balance på nuværende stadie. Forslaget er i øjeblikket til behandling under den almindelige lovgivningsprocedure, og Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til at fremskynde forhandlingerne under proceduren med henblik på at vedtage ændringerne af emissionshandelssystemet, og den står klar med yderligere bistand, hvis det er nødvendigt.

For at støtte investeringer i innovation såsom CO₂-opsamling og anvendelsen af teknologiske projekter foreslås det at øremærke godt 400 millioner kvoter fra og med 2021 til dette formål. Derudover vil yderligere 50 millioner af de uudnyttede kvoter i perioden 2013-2020 (som normalt ville blive lagt i markedsstabilitetsreserven) blive lagt til innovationsfonden, så den kan blive etableret inden 2021 og finansiere projekter til støtte for anvendelsen af ny banebrydende teknologi i industrien.

Kredsløbet lukkes: den cirkulære økonomi

Genanvendelse af råstoffer skal mindske produktionsomkostningerne og begrænse indvirkningen på miljøet. Det vil åbne nye forretningsområder, fremme produktudviklingen og skabe jobs.

Knap halvdelen af den nuværende primærstålproduktion i EU anvender skrot, hvilket gør EU til verdensførende inden for genanvendelse af stål. Produktion på basis af skrot mindsker producenterne afhængighed af import af råstoffer. Eftersom størstedelen af produktionsomkostningerne i forbindelse med genanvendelse af stål består af de udgifter, som producenterne har til jernholdigt skrot, vil et styrket EU-marked for metalskrot forbedre

¹⁴ COM(2015) 337.

producenternes konkurrenceevne. Siden kriterierne for affaldsfasens ophør for skrot af jern og stål blev vedtaget i 2011, har der været en øget efterspørgsel efter genanvendt stål.

Med sin pakke om den cirkulære økonomi har Kommissionen foreslået at øge genanvendelsesprocenterne for affald, forbedre sorteringsordningerne for bygnings- og nedrivningsaffald og effektivisere ordningerne for udvidet producentansvar. Den vil udvikle målrettede retningslinjer for nedrivningssteder og lette overførslen af affald mellem medlemsstaterne. Disse foranstaltninger bør skabe mere effektive forsyningskæder og hjælpe med at skabe et ægte indre marked for sekundære råstoffer.

Pakken om den cirkulære økonomi indeholder desuden flere foranstaltninger til at fremme innovative produktionsprocesser. Industriel symbiose åbner f.eks. mulighed for, at én industris affald eller biprodukter anvendes som rå- og hjælpestoffer i en anden, og at der som led i processen skabes nye forretningsmuligheder. Ved at stimulere disse processer vil pakken hjælpe med at øge materiale- og energieffektiviteten i industriprocesserne og forbedre omkostningskonkurrenceevnen ved at øge værdien af biprodukter såsom stålslagge i stedet for at disse medfører store bortskaffelsesomkostninger. Et andet eksempel er anvendelsen af indholdet af røggas fra højovne gennem CO₂-opsamling og -anvendelse.

EU er også i færd med at træffe betydelige foranstaltninger til at øge gennemsigtigheden på markedet for råstoffer og beslægtede derivatmarkeder, ikke mindst for kritiske råstoffer, der i høj grad kan være genstand for forsyningsvanskeligheder.

3. KONKLUSIONER

Den europæiske stålindustri står over for en række alvorlige udfordringer som følge af global overkapacitet, en drastisk stigning i den globale eksport og en hidtil uset bølge af illoyal handelspraksis. Kommissionen er opmærksom på disse udfordringer og træffer hurtige og beslutsomme foranstaltninger på en række politiske områder. Selv om ansvaret for at tilpasse sig og innovere for at overvinde disse udfordringer på bæredygtig vis ligger hos selve industrien, kan Den Europæiske Union og medlemsstaterne også bidrage til denne indsats ved at opretholde fair konkurrencevilkår, fremme investeringer, navnlig i kvalificeret arbejdskraft, og skabe gunstige rammer for erhvervslivet. En struktureret inddragelse og regelmæssig høring af alle interesserede parter, herunder på lokalt plan, er særlig vigtig i den forbindelse.

Kommissionen handler beslutsomt for at gribe ind over for illoyal handelspraksis som følge af den globale overkapacitet. Foruden det rekordhøje antal defensive handelsforanstaltninger, der allerede er indført, vil den også udnytte andre muligheder for at fremskynde vedtagelsen af sådanne foranstaltninger. Rådet og Europa-Parlamentet bør hurtigst muligt vedtage Kommissionens forslag om modernisering af de defensive handelsinstrumenter. Der vil desuden blive foreslået yderligere reformer til at øge effektiviteten af disse instrumenter. Kommissionen agter at indføre et system for forudgående tilsyn med stålprodukter. Disse ekstra bestræbelser vil dog kun bære frugt, hvis medlemsstaterne, de øvrige EU-institutioner og -organer samt selve industrien støtter og aktivt tager del i foranstaltningerne.

De langsigtede udfordringer for stålindustrien vil ikke blot forsvinde af sig selv. En lang række investeringsinstrumenter og målrettede politiske initiativer inden for handel, innovation, konkurrence eller energiunionen vil hjælpe stålindustrien med at konkurrere gennem innovation, ressourceeffektivitet, modernisering og reformer. Der skal gøres bedre og hurtigere brug af alle de instrumenter, som vi råder over i Den Europæiske Union.

Endelig handler moderniseringen af stålindustrien også om investering i mennesker. De fleste redskaber på dette område ligger i hænderne på medlemsstaterne, men EU vil yde betydelig finansiell og anden støtte, herunder gennem den Europæiske Socialfond og, i tilfælde af at der skulle være behov for hurtige nedskæringer, gennem den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen, som støtter omskolingen af overflødiggjorte arbejdstagere. Med den kommende dagsorden for nye kvalifikationer vil Kommissionen søge at opbygge en fælles indsats for investering i mennesker og deres kvalifikationer i tæt samarbejde med medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter.

Stålindustriens aktuelle udfordringer er alvorlige, men de kan overvindes, hvis alle aktører gør en fælles indsats baseret på et reelt samarbejde. Kommissionen vil holde et vågent øje med situationen i stålsektoren og er parat til at træffe yderligere foranstaltninger, hvis det er nødvendigt, og den opfordrer medlemsstaterne til at være hurtigere til at bakke op om den fælles europæiske indsats og disse initiativer. Der er ingen tid at spilde, hvis vi skal bevare holdbare jobs og vækst i Europa.